

L' estudi bé podria dir-se com elles. Però l'han nomenat [Cassiopeia ArtTattoo](#)

A la província de Santiago de Cuba, a 878 quilòmetres de l'Havana, **Katterine Bravo i Katterine Justiz**

no només porten endavant el seu propi negoci, sinó que realitzen els seus somnis i ajuden a altres persones.

[El tatuatge](#) ha estat per a Bravo la forma perfecta d'unir la passió que des de nena sentia pel dibuix i el seu desig de perdurar en els altres. Avui, utilitzar la pell com a llenç és més que una necessitat per a ella, ja que forma part d'allò que la defineix. No hi ha res que la faci més feliç que el somriure d'un client o d'una clienta satisfeta.

Justiz, però, parla de la seva entrada en aquest món com una experiència de transformació, que li ha permès crear, consolidar amistats i descobrir que Cuba és un país que encara "li falta

Escrit per Redacció SemLac / La Independent
dilluns, 21 de setembre de 2020 23:14

molt per madurar pel que fa als drets de la dona i on el masclisme es naturalitza, de vegades, fins i tot per les pròpies dones".

"Ecoltar dir a dones, el 2020, que el tatuatge és cosa d'homes ho considero encara més masclista", diu a [SEMLac](#) aquesta jove santiaguera, que el 2019 va decidir transformar el local que destinava a una perruqueria i iniciar l'aventura que és *Cassiopei aTattoo*, no només pels reptes de tirar endavant un negoci propi, sinó també per ser les úniques dones que a la ciutat oriental es dediquen als tatuatges.

"Per ser respectada has de respectar", apunta Bravo i sosté que aquesta màxima li ha permès conquerir grans coses en un món creatiu dominat per homes.

"De vegades pensem que serà difícil, però si de veritat sents el que fas tot sortirà bé. Amb esforç, constància i molta, però molta dedicació, vam aconseguir ser part d'aquest món i, ahora, ser respectades com a artistes", afegeix.

Arribar fins aquí no ha estat tan senzill. Per a aquesta noia havanera, va ser un moment difícil comunicar-li a la seva mare la decisió de dedicar-se completament al tatuatge. La seva mare va pensar que era una bogeria, però l'esforç i els resultats han canviat la seva percepció.

Cada dia, treball i línia dibuixada a la recerca de la perfecció han servit per construir aquesta confiança que avui mostra. Li han permès sentir, a més, el suport i respecte de col·legues que acudeixen a ella a la recerca de consells i també d'aprenentatges.

"Al principi comptàvem amb un públic de majoria femenina, però ara tenim una mica d'ambdós", explica Justiz i afegeix que els homes sempre es mostren una mica més desconfiats, encara que finalment queden satisfets.

Alguns clients et diuen que tenen plans de realitzar un sol tatuatge i al cap de pocs dies tornen, mostra de com n'estan de complaguts, precisa.

Però la qualitat en aquest tipus de treball transcendeix el talent, ja que es requereix a més mantenir la higiene i disposar d'eines adequades. Aquests són aspectes més complexos, assenyala Justiz.

"Tot el que ens arriba és de l'exterior, a través d'amistats", explica Bravo. Aquí només vam comprar guants i tovallons de paper, ja que per un tema de cura per a la salut, preferim treballar amb productes totalment d'un sol ús".

Una base mínima de treball inclou agulles, malls, màscares, gorres, maquinetes, tapes, locions pre i postatuaje, tintes i vaselina, tot és material que cal fer-ne provisió, amplia Justiz, qui ratifica la dependència que tenen actualment de les trameses de l'estranger.

Una solució a aquest problema podrien ser les recents normes aprovades com a part de l'estratègia econòmica i social de país, que obren les possibilitats d'exportar i importar productes i serveis a les diverses formes de gestió no estatal.

Bravo pensa que aquesta facilitat és una bona opció, però recorda que a Cuba encara les activitats com la seva no s'exerceixen amb una llicència específica.

Les i els que ens dediquem al tatuatge somiem amb això, destaca. "Fins al moment estem treballant sota una llicència de serveis de bellesa, en la qual s'inclou el disseny corporal. Això és una cosa que esperem se solucioni".

L'esmentada estratègia també preveu l'eliminació d'aquest tipus de traves, en prescindir de la llista d'activitats aprovades i vigents; però enmig de les restriccions per la pandèmia, encara està paralitzat l'atorgament de noves llicències i altres tràmits.

Justiz, en canvi, no es mostra entusiasmada amb els canvis. "Amb les noves normatives de negoci per compte propia encara tinc les meves reserves", afirma i afegeix que, de totes maneres, sempre serà millor poder importar majors quantitats a haver de "seguir lluitant amb

Escrit per Redacció SemLac / La Independent
dilluns, 21 de setembre de 2020 23:14

els enviaments de 1,5kg, on has de demostrar que la fi no és comercial i altres. Ara és un mal de cap, espero que aquest canvi ens afavoreixi en alguna cosa".

Iris, un projecte d'humanisme i creixement personal

Iris transcendeix la noble idea de cobrir les cicatrius de la mastectomia amb tatuatges i es converteix en un espai per donar suport, acompanyar, aprendre.

Aquestes joves no només s'enfronten els reptes de tirar endavant un negoci propi, sinó també de ser les úniques dones de la ciutat oriental es dediquen a l'art de tatuar.

Cassiopeia ArtTattoo: dibuixar la pell amb solidaritat a Santiago de Cuba

Escrit per Redacció SemLac / La Independent
dilluns, 21 de setembre de 2020 23:14

